

Hammerfest kommune
Postboks 1224
9616 Hammerfest

FISKARLAGET NORD
Fiskarlagets servicekontor as avd. nord

E-post: postmottak@hammerfest.kommune.no

Att.: Øyvind Sundquist

Vår ref.:	Deres ref.:	Dato:
2020.992	2019/512	01.10.2020

Uttalelse – Kommuneplanens arealdel for Hammerfest 2020 – 2032

Fiskarlaget Nord viser til høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel for Hammerfest 2020 – 2032. Med bakgrunn i sammenslåingen av kommunene Hammerfest og Kvalsund, er det utarbeidet ny arealplan for hele den nye kommunen.

Fiskarlaget Nord og Hammerfest Fiskarlag er imot at det avsettes områder for akvakultur i Sandøvfjorden og ved Lille Vinna. Det vises til følgende argumentasjon.

Tidligere merknader fra Fiskarlaget Nord og Hammerfest Fiskarlag

Innledningsvis ønsker Fiskarlaget Nord å vise til at vi de siste årene har kommet med uttalelser til en rekke søknader om klarering av nye lokaliteter og endringer ved etablerte lokaliteter i Hammerfest kommune. Det er her vist til den pågående prosessen med rullering av kommuneplanene for Hammerfest og Kvalsund kommune hvor vi har bedt om at klarering av nye lokaliteter for akvakultur avventes til ny kommuneplan er vedtatt, og kommunene heller kunne ta ønskene om nye lokaliteter som innspill til ny kommuneplan.

Dette fordi vi ikke ønsket at lokalitetsklareringer underveis i planprosessen skulle komme som et tillegg til det antall nye lokaliteter som foreslås til ny plan, men at de ses i sammenheng med totalt antall nye områder som settes av til akvakulturformål. Dette er imidlertid ikke fulgt opp, og det har vært flere etableringer av nye lokaliteter underveis i prosessen med ny kommuneplan, i tillegg til de nye områdene som nå foreligger i planforslaget. Det er uheldig at ikke disse innspillene er fulgt opp i større grad.

Vi har også vist til innspill fra Hammerfest Fiskarlag som i utgangspunktet har vært imot at det klareres nye lokaliteter for akvakultur. Både fordi det har vært en pågående planprosess, men også fordi det allerede er avsatt mye areal til akvakultur i kommunens sjøområde, hvor flere områder har fortrenget fiskeriinteressene, samt at det ikke finnes sikker kunnskap rundt påvirkningen akvakultur har på ville fiskebestander og økosystemet.

Innspill fra Fiskarlaget Nord

Fiskarlaget Nord ønsker å påpeke at vi arbeider for en god og kunnskapsbasert sameksistens med andre næringer, ikke minst med akvakulturnæringen. Samtidig er det en forutsetning at andre næringer og aktiviteter, herunder akvakulturnæringen, ikke går på bekostning av hav- og fjordmiljø, ville bestander og/eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for fiskere. Vi mener at fiskeri og akvakultur må behandles som likeverdige næringer i kommunale planprosesser, og at det må legges stor vekt på å oppnå en best mulig sameksistens mellom fiskeri- og akvakultur i kommunens kystsoneplan. Dette gjelder primært arealbruk, men også i aller høyeste grad påvirkningen på det marine miljøet og fiskernes ressursgrunnlag.

Vi har tidligere spilt inn at å avvente klarering av nye områder til akvakultur gjennom revisjon av kommuneplanens arealdel, gir kommunen mulighet til å ha tett dialog med både fiskere, akvakulturnæringen og andre brukerinteresser om å finne passende lokaliteter. I tillegg kan en gjennom en slik prosess gjøre nye, grundige avveininger av de forskjellige arealinteressene i kommunenes sjøareal. En god avveining av ulike arealinteresser skjer best gjennom revisjon av kommuneplanen fordi det gir en mer oversiktlig og helhetlig måte å se arealer, næringsutvikling og verneverdier i sammenheng, samtidig som en kan unngå fragmenterte og dårlig forankrede løsninger.

Vi har vist til Fiskeridirektoratets «kystnære fiskeridata» som viser bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene. Kystnære fiskeridata er kartlagt gjennom intervju med fiskere og viser dermed reelt bruk av området basert på lokal kunnskap og bruksinteresser over tid. I tillegg har Havforskningsinstituttet kartlagt gytefelt for torsk langs kysten. Disse kartleggingene anses å være mye brukt i planprosessen, men hvor mye dataene vektlegges varierer.

Vi ønsker å påpeke at vi, med henvisning til innspill fra Hammerfest Fiskarlag, tidligere har vist til at det p.t. ikke er god nok kunnskap til å si noe om hvorvidt og/eller i hvor stor grad akvakultur påvirker ville fiskebestander. Forsøk som ble gjennomført i Øksfjord i regi av Fiskeriforskning på starten av 2000-tallet indikerte dette, men ga ikke tilstrekkelig sikre resultater. På generelt grunnlag er det mange områder som tidligere har vært fiskerike, hvor fiskere erfarer dårligere tilgang på ressurser etter etablering av akvakultur. Det stilles spørsmål ved om akvakultur bl.a. kan påvirke fiskebestandenes vandringsmønster, gyteområder, rekruttering og mattilgang, samt økosystem generelt.

Vi har vist til at det nå tas nå nytt initiativ for videre forskning på effektene akvakultur har på villfisk, og Hammerfest Fiskarlag har primært ønsket at etablering av nye områder for akvakultur i områder som i dag er viktige for fiskeriinteressene, fortsatt må være avsatt til fiskeriformål, i det minste frem til kunnskapsgrunnlaget er bedre. Det påpekes igjen at kunnskapsgrunnlaget som foreligger nå er altfor dårlig og i et føre-var-perspektiv bes det om at enkelte områder er forbehold fiskeriinteressene.

Som påpekt tidligere varierer bruken av låssettingsplasser. Dette er likevel områder som fremdeles må ivaretas i kommuneplaner, helst avsatt som enbruksområder for fiske, eller flerbruksområde uten akvakultur. Videre har vi spilt inn at vi er skeptiske til store flerbruksområder som tillater akvakultur pga. uforutsigbarheten dette gir for næringene.

Om planforslaget

Det kommer frem av foreliggende planbeskrivelse at det har vært dialog med fiskeriinteressene angående områder for akvakultur og fiskerinæringens behov for areal og forutsigbarhet. Fiskarlaget Nord og Hammerfest Fiskarlag har vært involvert i planarbeidet gjennom møter og skriftlige tilbakemeldinger. Vi er tilfredse med at flere tema løftet fra fiskeriinteressene er inkludert i planforslaget, og at det bl.a. skal tilrettelegges for levendelagring/fangstbasert akvakultur i tråd med ønskene fra fiskerinæringen, hvor oppdrett av anadrome arter ikke skal tillates i disse områdene.

I forhold til utvidelser av eksisterende akvakulturlokaliteter, har ikke Fiskarlaget Nord mottatt særskilte merknader. I hovedsak foretrekkes utvidelse og tilpasning av eksisterende lokaliteter, foran klarering av nye områder.

Det fremgår av planbeskrivelse at «hensynet til fiskeriinteresser og ferdsel/sikkerhet må vurderes når det avsettes nye områder til akvakultur». Det stilles derfor spørsmål ved hvorfor kommunen opprettholder ønsket om å avsette areal for akvakultur i områder hvor konsekvensutredningen har

vurdert at tilrettelegging for akvakultur gir store negative konsekvenser for fiskeri og biologisk mangfold. Det vises til at arealavsetningen beholdes for områdene Lille Vinna og samtlige lokaliteter i Sandøyfjorden.

Vi har mottatt merknader fra Hammerfest Fiskarlag som er sterkt imot etablering av akvakultur på samtlige foreslåtte lokaliteter i Sandøyfjorden. Dette gjelder både Brommelnes-Jernneset, Båtsfjordneset-Elvaskjæret og området ved Sandøya. Som det vises til i konsekvensutredningen er det kartlagt gyteområder for torsk, samt fiskefelt og låssettingsplasser i Sandøyfjorden som vil bli påvirket av etablering av akvakultur.

Også ved Lille Vinna er det registrert gytefelt for torsk, viktige fiskefelt og låssettingsplass i Fagervika. Gytefeltet er kartlagt av Havforskningsinstituttet og er vurdert som lokalt viktig. Vi minner om at kommunen har et særlig ansvar for å ivareta lokalt viktige gyte- og oppvekstområder og fiskefelt.

Det fremkommer av konsekvensutredningen at tiltakene vurderes til å ha store negative konsekvenser for biologisk mangfold og fiskeri, og at samtlige tiltak ikke anbefales. Likevel har kommunen valgt å beholde arealavsetning og muligheten for å etablere lokaliteter for akvakultur i disse områdene. Hammerfest Fiskarlag viser til at det er svært uheldig om det tillates mer akvakultur på yttersiden av Sørøya hvor det er viktige fiskefelt som mange fartøy benytter. Dette har i utgangspunktet vært områder fiskeriinteressene har fått beholde, mens de har blitt fortrent fra andre områder hvor det har blitt etablert akvakultur. Hammerfest har mange lokaliteter for akvakultur, særlig i «indre strøk» som har gjort utøvelsen av fisket umulig. Fiskerne opplever områdene uten akvakultur som mer fiskerike og mener at noen områder må forbli uten akvakultur. Det vil gi store negative konsekvenser for fiskerinæringen å avsette foreslåtte områder i Sandøyfjorden til akvakultur.

Med henvisning til at kommunen allerede har klarert flere nye lokaliteter for akvakultur gjennom planprosessen med ny kommuneplan, hvor Fiskarlaget Nord og Hammerfest Fiskarlag har hatt merknader til mange av søknadene, mener vi at det ikke kan tilrettelegges for akvakultur også i disse områdene ettersom slike etableringer vil ha negative påvirkninger på fiskeriinteressene.

Avslutningsvis

En kan ha forståelse for kommunens ønske om å være positive til akvakulturvirkosomhet i kommunens sjøareal, bl.a. med tanke på arbeidsplasser. Som et utgangspunkt er vi ikke negative til å dele sjøarealene med andre næringer, men forutsetningen må være at nye virksomheter og nyetableringer ikke skjer på bekostning av hav- og fjordmiljø, ville bestander, utøvelsen av fisket eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for fiskere. Det må tilrettelegges for at fiskerinæringen får mulighet til å fremme sine interesser og at dette blir ivaretatt i planarbeidet.

Fiskarlaget Nord og Hammerfest Fiskarlag er sterkt imot at kommunen opprettholde arealavsetningene i områdene som får store negative konsekvenser for fiskeriinteressene og ber om at disse tas ut av kommuneplanens arealdel.

Med hilsen
Fiskarlaget Nord

Jon-Erik Henriksen/s
daglig leder

Eli-Kristine Lund/s
rådgiver

Kopi
Fiskeridirektoratet
Sametinget